

(ร่าง) แนวคิดการจัดเวทีสานพลังชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๐

“ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่”

ระหว่างวันที่ ๑-๓ มีนาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุม EH ๑๐๖ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร

๑. ที่มาของการจัดเวที

๑.๑ การน้อมนำพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สู่การปฏิบัติและขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งอย่างครอบคลุม (ตามรอยพ่อ)

การดำเนินการเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นมีเป้าหมายที่ความอยู่ดีมีสุข ความพอเพียง ความดีงาม ซึ่งเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ได้น้อมนำปรัชญาและแนวคิด วิธีการ และเทคนิค ดังที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานไว้กับสังคมไทย มาออกแบบในขบวนการร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่หรือตำบลสุขภาวะ ชุมชนสุภาวะ จังหวัดสุภาวะ เช่น การระเบิดจากข้างในโดยเครือข่ายฯ สนับสนุนการจัดทำระบบข้อมูลด้วยการเก็บเอง วิเคราะห์เอง และใช้เอง ซึ่งการใช้ภูมิสังคมมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทาง การพัฒนา โดยเครือข่ายฯ ให้ ความสำคัญกับการนำประสบการณ์ของผู้รู้ในพื้นที่ที่ผสมผสานอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ด้วยแล้ว นำใช้ เป็นสาระหลักในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อขยายพื้นที่ดำเนินงานและขยายสมาชิกของกลุ่ม เป็นต้น

ความเป็นพลเมืองและการทำความดี ดังพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริ ที่ได้พระราชทานไว้กับปวงชนชาวไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้คนไทยทุกคนได้ทำหน้าที่ของพลเมืองและส่งเสริมให้คนตีปกรองบ้านเมือง อันจะนำพาความผาสุกมาสู่ สังคมไทย โดยเครือข่ายฯ ได้ร่วมกันรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการทำความดีอย่างต่อเนื่อง เช่น กองทุน อาสาทำดี แต่งเพลง “ทำความดี” และเพลง “พลังพลเมือง” ยังมีน้อมรวมถึงรูปธรรมที่แตกยอดต่อ ขยายชัดเจนอย่าง “กองทุนอาสาทำดี” ที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน เป็นการฝึกตนเอง ให้รู้จักให้และรับอย่างมีศักดิ์ศรี และยังมีสิ่งที่จะส่งเสริมให้ทุกตำบลในเครือข่ายน้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (ประมาณตน มีเหตุผล ไม่ประมาท รอบรู้รอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต) มาปรับใช้เป็น กรอบและวิธีการดำเนินงาน และนำไปสื่อสารผ่านสื่อมวลชนอันนำไปสู่การสร้างกระแสสังคมโดยรวม อย่างสม่ำเสมอ

๑.๒ เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๘ ในที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ ณ สำนักงาน ใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับรอง “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งถือเป็นวาระแห่งการพัฒนาของโลก ในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๗๓ ต่อจาก “เป้าหมายแห่งการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ” ที่สิ้นสุดลงเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ โดย SDGs มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการต่อสู้กับปัญหาความยากจน และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม แยกแขนงออกมา ๑๗ เป้าหมาย เพื่อให้นานาชาติได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ ประสบผลสำเร็จ โดยประเทศไทยได้ตอบรับแนวทางดังกล่าว ผ่านการบรรจุแนวนโยบายขับเคลื่อนใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศไทย

จากการประเมินแนวทางของ SDGs กับ การขับเคลื่อนงานของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่พบว่า ตัวชี้วัดบางส่วนภายใต้ยุทธศาสตร์ไตรพลัง (พลังการเรียนรู้ พลังเครือข่าย และพลังการจัดการ) ปรากฏผลต่างๆ เป็นรูปธรรมและเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการพัฒนาคุณภาพการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยและการพัฒนาของโลกในลำดับต่อไป

๑.๓ แนวโน้มการบูรณาการระหว่างหน่วยงานสนับสนุนชุมชนท้องถิ่น

การเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นจำเป็นต้องได้รับการหนุนเสริม เพื่อจัดการกับปัจจัยเงื่อนไขสำคัญ รวมทั้งการเติมเต็มยุทธศาสตร์ วิธีการ กระบวนการ ในส่วนที่หลายภาคีได้มีการดำเนินการตามภารกิจและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อบูรณาการงานให้เกิดการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นอย่างครอบคลุมทุกด้าน

การลงนามความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ มีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นกลไกในการพัฒนา “ชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่” ซึ่งเป็นพันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และบทบาทของ สสส. สำนัก ๓ ในการกระตุ้น สนับสนุน และส่งเสริมให้ อปท. ได้บูรณาการมิติทางด้านการสร้างสุขภาวะเข้าไปในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

การจัดเวทีผู้นำชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) กับ สสส. โดยสำนัก ๓ จำนวน ๘ ครั้ง นำไปสู่การได้องค์ความรู้ว่าด้วย “คุณลักษณะการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น” จำนวน ๗ ประการ ประกอบด้วย ๑) สร้างการเรียนรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นรวมทั้งการแก้ไขและจัดการ ๒) การมีกลไกผลักดันทุกระดับการจัดการตนเอง ๓) การสร้างคนให้ต้องจัดการตนเอง ๔) การสร้างการมีส่วนร่วม ๕) การระดมเงินและทรัพยากรเพื่อเป็นทุน ๖) การมีข้อตกลง และ ๗) การจัดการความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ

การสร้างความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นของ ๔ หน่วยงานระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน สถ. พอช. และ สสส. โดย สำนัก ๓ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ผ่านเป้าหมายร่วมกันในการสนับสนุนและขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเน้นให้เกิด “ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งต้นแบบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๙๐๐ หมู่บ้าน ๙๐ ตำบล กระจายตัวใน ๙๐ อำเภอ ๗๖ จังหวัดและกรุงเทพมหานคร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา” ซึ่งหลังจากที่พระองค์สวรรคตแล้ว ทั้ง ๔ หน่วยงานยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๑.๔ เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

สสส. โดย สำนัก ๓ มีบทบาทในการสนับสนุน กระตุ้น และจุดประกาย ภาคีสสร้างเสริมสุขภาพ อันประกอบด้วย อปท. สถาบันวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรชุมชน

๑ เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันวิชาการ องค์กรชุมชน องค์กรภาคประชาสังคม และสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓) ที่มีเป้าหมายเพื่อร่วมขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นให้น่าอยู่ โดยมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน การผลักดันให้เกิดนโยบายสาธารณะระดับตำบล เครือข่าย และจังหวัด รวมถึงการขับเคลื่อนและรณรงค์ให้มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคืนอำนาจให้ชุมชน

และหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทั้งส่วนกลางและในพื้นที่ โดยมีเป้าหมาย “ร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ (Healthy Communities)” ภายใต้ ๒ หลักการ คือ ๑) ใช้พื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-Based Development-ABD) และ ๒) คำหนึ่งถึงสุขภาพในทุกนโยบายของชุมชนท้องถิ่น (Health in All Policies-HiAP) ซึ่ง ณ ปัจจุบัน มีการขับเคลื่อนครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. จำนวนกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง และกำหนดเป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนปฏิบัติการของชุมชนท้องถิ่นในทุกปี โดยนำเอาเงื่อนไขทางนโยบายและกระแสสังคมในแต่ละช่วงของการดำเนินการมาผนวกเข้าเป็น “ปฏิญญาเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่”^๑ นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัด “เวทีสานพลังชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” ปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดหัวข้อ “ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่” ดังรายละเอียดที่กล่าวต่อไป

๒. เป้าหมายของเวที

เพื่อสร้างการเรียนรู้และกระตุ้นขบวนการร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่โดยการน้อมนำพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาขับเคลื่อนให้เกิดรูปธรรมที่ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายอันนำไปสู่ความยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์ของเวที

๓.๑ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการเสริมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ (สุขภาวะ) จากการนำใช้ศาสตร์พระราชา ทั้งในเชิงยุทธศาสตร์ กลวิธี และวิธีการดำเนินงานของภาคีร่วมพัฒนาในพื้นที่ระดับตำบลและจังหวัด

๓.๒ เพื่อเรียนรู้ความเชื่อมโยงการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่โดยนำใช้ศาสตร์พระราชากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เป็นนโยบายระดับชาติและเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่เป็นข้อตกลงที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้กับประเทศที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๘

๓.๓ เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทาง การน้อมนำพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส และพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นและภาคียุทธศาสตร์

๔. กิจกรรมในเวที

๔.๑ ชี้นำและสร้างแรงบันดาลใจ “ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน”

๔.๒ ปาฐกถาและเสวนาวิเคราะห์แนวทางที่ปฏิบัติได้จริงตามแนวคิดการจัดเวที

^๑ ๗+๑ นโยบายสาธารณะ ๔๘ ข้อเสนอ(ปฏิบัติการ)ร่วมสร้างประเทศไทยให้น่าอยู่ ประกอบด้วย ๑) ด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ๒) ด้านการจัดสวัสดิการสังคมโดยชุมชน ๓) ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ๔) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕) ด้านการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ๖) ด้านการดูแลสุขภาพชุมชนโดยชุมชน และ ๗) ด้านการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่น และการลงทุนด้านสุขภาพโดยชุมชน

๔.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์รู้อบรมจากพื้นที่ใน ๓ กลุ่ม ๑๗ เป้าหมายหลัก^๓ ดังนี้

(๑) กลุ่มที่ ๑ ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ “ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๖, ๑๒, ๑๓, ๑๔ และ ๑๕

(๒) กลุ่มที่ ๒ ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ “ด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง” ประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑

(๓) กลุ่มที่ ๓ ตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ “ด้านคน สังคม การศึกษาและยุติธรรม” ประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๑๖

๔.๔ นิทรรศการตามรอยพ่อสานต่อปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ ประกาศเกียรติคุณ “ศูนย์จัดการเครือข่ายสุขภาวะชุมชน”

๕. กลุ่มเป้าหมายในการเวที

จำนวน ๔,๕๐๐ คน ประกอบด้วย ๒ กลุ่มดังนี้

๕.๑ คณะทำงาน จำนวน ๕๐๐ คน ดังนี้

- ๑) ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการสุขภาวะชุมชน (ศจร.)
- ๒) ศูนย์จัดการเครือข่ายสุขภาวะชุมชน (ศจค.)
- ๓) ศูนย์ประสานงานเฉพาะประเด็นและจัดการเรียนรู้ (ศปง.)
- ๔) ศูนย์จัดการเครือข่ายสุขภาวะชุมชนเชี่ยวชาญเฉพาะ (มหาวิทยาลัย)
- ๕) ศูนย์สนับสนุนวิชาการด้านการจัดการเครือข่ายสุขภาวะชุมชนแต่ละภาค (ศวภ.)
- ๖) ศูนย์สนับสนุนวิชาการเฉพาะประเด็น (ศวฉ.)
- ๗) ศูนย์สนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูล (ศพข.)
- ๘) ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.)
- ๙) สำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓) สสส.
เป็นต้น

๕.๒ ผู้เข้าร่วมเวที จำนวน ๔,๐๐๐ คน ดังนี้

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเครือข่าย ๔ กลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑.๑ ภาคเหนือจำนวน ๑๘ จังหวัด ได้แก่ ๑) เชียงราย ๒) เชียงใหม่ ๓) น่าน ๔) พะเยา ๕) แพร่ ๖) แม่ฮ่องสอน ๗) ลำปาง ๘) ลำพูน ๙) อุตรดิตถ์ ๑๐) พิชณุโลก ๑๑) สุโขทัย ๑๒) เพชรบูรณ์ ๑๓) พิจิตร ๑๔) กำแพงเพชร ๑๕) ตาก ๑๖) นครสวรรค์ ๑๗) อุทัยธานี และ ๑๘) ชัยนาท

๑.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๐ จังหวัด ได้แก่ ๑) หนองคาย ๒) สกลนคร ๓) อุตรธานี ๔) หนองบัวลำภู ๕) เลย ๖) กาฬสินธุ์ ๗) ขอนแก่น ๘) มหาสารคาม ๙) นครพนม ๑๐) บึง

^๓ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมายหลักที่ต้องการบรรลุและดำเนินการให้ได้ภายในปี ๒๕๗๓ ประกอบด้วย (๑) การขจัดความยากจน (๒) การขจัดความโหยหิว สร้างความมั่นคงทางอาหารและให้ทุกคนได้รับโภชนาการที่เพียงพอรวมถึงการส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืน (๓) การมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วง (๔) การศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รวมถึงโอกาสการเรียนรู้แบบตลอดชีวิต (๕) การเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและความเท่าเทียมทางเพศ (๖) น้ำดื่ม-น้ำใช้ที่ถูกลง (๗) การเข้าถึงบริการทางพลังงาน เช่น การเพิ่มการผลิตพลังงานหมุนเวียน ๒ เท่า (๘) การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เช่น ยุติการใช้แรงงานเด็ก (๙) การประกอบอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน (๑๐) การลดความไม่เท่าเทียมกันภายในและระหว่างประเทศ (๑๑) การพัฒนาชุมชนเมืองที่ยั่งยืน (๑๒) การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (๑๓) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๑๔) การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน (๑๕) การปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ รวมถึงการยุติการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (๑๖) สันติภาพ และ (๑๗) แนวทางการดำเนินการและหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ภาพ ๑๑) มุกดาหาร ๑๒) ร้อยเอ็ด ๑๓) นครราชสีมา ๑๔) ชัยภูมิ ๑๕) อำนาจเจริญ ๑๖) ยโสธร ๑๗) อุบลราชธานี ๑๘) บุรีรัมย์ ๑๙) สุรินทร์ และ ๒๐) ศรีสะเกษ

๑.๓) ภาคกลาง จำนวน ๒๔ จังหวัด ได้แก่ ๑) สิงห์บุรี ๒) อ่างทอง ๓) พระนครศรีอยุธยา ๔) สุพรรณบุรี ๕) นครปฐม ๖) นนทบุรี ๗) สมุทรสาคร ๘) สมุทรสงคราม ๙) กาญจนบุรี ๑๐) ราชบุรี ๑๑) เพชรบุรี ๑๒) ประจวบคีรีขันธ์ ๑๓) ปทุมธานี ๑๔) สมุทรปราการ ๑๕) สระแก้ว ๑๖) ปราจีนบุรี ๑๗) นครนายก ๑๘) ฉะเชิงเทรา ๑๙) ชลบุรี ๒๐) ระยอง ๒๑) จันทบุรี ๒๒) ตราด ๒๓) สระบุรี และ ๒๔) ลพบุรี

๑.๔) ภาคใต้ จำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ ๑) ชุมพร ๒) ระนอง ๓) สุราษฎร์ธานี ๔) นครศรีธรรมราช ๕) กระบี่ ๖) พังงา ๗) ภูเก็ต ๘) พัทลุง ๙) ตรัง ๑๐) ปัตตานี ๑๑) สงขลา ๑๒) สตูล ๑๓) นราธิวาส และ ๑๔) ยะลา

๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น คณะกรรมการบริหารแผน คณะที่ ๓ คณะกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ เป็นต้น

๓) ภาควิชาการศาสตร์ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

๔) สถาบันวิชาการ

๕) จังหวัดน่าอยู่

๖) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

๗) สื่อมวลชน

เป็นต้น

๖. ผู้รับผิดชอบในการจัดเวที (เจ้าภาพ)

๖.๑ หลัก: เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ โดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน สสส.

๖.๒ ร่วม: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)